

PALA THEMABRIEF nummer 2, 20 mei 2003

om gratis in te schrijven op PALA, [klik hier](#)

inhoud

inleiding

PALA themabrief 2 -
Van wie is het leven? Te veel privatisering kan uw gezondheid schaden (Dirk Barrez)

boek voor amper 10 €

vorige themabrief

Beste,

Misschien concentreert uw aandacht zich nog vooral op de verkiezingsuitslag. De problemen van onze wereld – kortbij en verderaf – vragen echter niet minder om oplossingen.

Het is tijd voor een tweede PALA themabrief : van wie is het leven? Die brief hoort bij onze vernieuwde website www.stichtingglobalsociety.org met daarop een forum en het volledige en geactualiseerde boek 'Ik wil niet sterven aan globalisering. Over leven in de 21ste eeuw'. Kreeg je PALA doorgestuurd van vriendin of kennis en wil je geen enkel nummer missen, [klik hier](#) om gratis in te schrijven.

Voel je zeker niet geremd om te participeren aan het forum op onze website. Scherp mee de kijk op en de discussie over globalisering, denk mee over een andere wereld die duurzamer, socialer en democratischer is dan de huidige. En ken je nog andere mensen met dezelfde belangstelling voor een leefbare wereld, mail hen gerust deze PALA brief. We kunnen nooit met genoeg zijn om daar mee bezig te zijn.

Met vriendelijke groeten,

Dirk Barrez

VAN WIE IS HET LEVEN? TE VEEL PRIVATISERING KAN UW GEZONDHEID SCHADEN

Zijn borstkankertest straks enkel nog te betalen door wie rijk genoeg is? Dat kan, indien we aanvaarden dat de borstkankergenen door een patent geprivatiseerd kunnen raken; en indien de privé-eigenaars dat probleemloos mogen omzetten in een monopolie op borstkankertests. Zo riskeren we stilaan af te glijden naar een Amerikaans gezondheidssysteem met twee snelheden waarin goede gezondheidszorg voor armen onbereikbaar of zelfs onbestaande wordt.

Dit is slechts één verhaal uit het grote boek van sluipende privatiseringen waarbij niet altijd goed wordt gewaakt over het algemeen belang. Een cruciale vraag daarbij is of patenten op plantaardige, dierlijke en zelfs menselijke genen wel kunnen, en zo ja, onder welke voorwaarden dan wel? Basmati rijst is lekker, geurig en voedzaam. Dat is zo omdat tientallen generaties van Indiase landbouwers die rijstsoort hebben verbeterd en veredeld tot wat die nu is. Maar nooit is een landbouwer op het idee gekomen : ik heb die plant verbeterd en nu is ze van mij. Altijd is deze rijst het gezamenlijke bezit van de Indiase boeren en boerinnen gebleven, het was hun collectieve erfgoed, zelfs dat van de hele wereld. In 2001 verkreeg een Amerikaans bedrijf het patent op enkele varianten van Basmati rijst, tot ontzetting van vele Indiërs. Zij verzetten zich tegen wat zij ervaren als het weggapen of inpikken van hun gewassen. En zij vrezen voor hun inkomen doordat ze minder zullen kunnen verkopen in het buitenland. Om dezelfde reden protesteren Mexicaanse boerenorganisaties tegen een Amerikaans zaadbedrijfje. Dat heeft uit de Mexicaanse Mayocoba droge gele boon haar eigen Enola boon ontwikkeld. Het verwerft daarop het patent en wil nu de invoer van Mexicaanse bonen verbieden. Ondanks het protest en het bewijs dat de twee bonen genetisch identiek zijn blijft het patent gehandhaafd.

Voor wie denkt dat dit alles een ver-van-mijn-bed-drama is, ook in België dreigen de negatieve gevolgen van ondoordachte privatisering. Vooral onze vrouwen weten heel goed dat één op tien van hen borstkanker krijgt. In vijf à tien procent van de gevallen gaat het om een erfelijke aanleg. En die foute genen kunnen opgespoord worden. Bij ons zijn het geen commerciële bedrijven die dat doen, wel onze ziekenhuiscentra voor menselijke erfelijkheid. Zulke test kost nu zowat 300 € en na tussenkomst van de sociale zekerheid zelfs maar ongeveer 10 €. Dat is héél betaalbaar. Alleen, er is een probleem. De bekende borstkankergenen zijn nu het privé-eigendom geworden van een Amerikaans bedrijf, Myriad Genetics. Die firma verkreeg dat patent of octrooi in 2001 en interpreteert het zeer restrictief. Volgens Myriad Genetics mogen de borstkankertests alleen nog in de VS worden uitgevoerd... en dan moeten vrouwen daarvoor 2500 tot 3000 euro betalen. Zo dreigt de privatisering of het patenteren van het borstkankergen die tests flink duurder te maken.

Onze medische wetenschappers verzetten zich, samen met collega's uit andere Europese landen, tegen dit patent. Zelfs al zijn ze in overtreding, ze blijven de tests uitvoeren en weigeren de bloedstalen voor onderzoek naar de VS te sturen, gelukkig maar voor onze vrouwen. Ze hebben ook een klacht lopen bij het patentbureau in München. Daarvoor kregen ze de steun van enkele politieke verantwoordelijken en ook de sympathie van vele collega's uit de Verenigde Staten die in eigen land zelfs geen mogelijkheid hebben om te protesteren. Dergelijke beroepsprocedure bestaat er niet. Wat zijn dan de argumenten van onze wetenschappers tegen dit patent? Eigenlijk is dit iets van de natuur, behoort het tot het wezen van de mens en gaat het dus om publiek bezit. Meer technisch is het argument dat wereldwijd vele onderzoeksgroepen deze kennis samen hebben vergaard door hun resultaten publiek te maken en dat één groep helemaal op het eind voor het eigen privé belang de sprint heeft ingezet om via een octrooi die kennis in te pikken. En misschien nog belangrijker in dit geval is dat de stijgende kosten onze gezondheidszorg en de solidariteit waarop zij steunt in gevaar brengen.

Het zou een goede zaak zijn indien de discussie volop zou losbarsten met deelname van medici, politici, mutualiteiten en alle andere betrokkenen want hier staat ons sociaal systeem van ziekteverzekering op het spel. Nog beter is de bredere discussie : kan de genetische rijkdom van planten, dieren en menselijk leven wel geprivatiseerd worden of is dit alles gemeenschappelijk eigendom van de mensheid? Hoog tijd om in het belang van ons allemaal de patent- en licentiewetgeving eens kritisch onder de loep te leggen, om ook collectieve intellectuele eigendom te erkennen zodat we bijvoorbeeld de traditionele kennis over planten en dieren van Indiase of Mexicaanse landbouwers en van vele andere gemeenschappen kunnen respecteren.

Dirk Barrez. 20 mei 2003

REAGEREN EN MEEDENKEN kan op het [forum](#) van www.stichtingglobalsociety.org, onder het discussiethema 'Van wie is het leven?'. Zorg voor korte, doordachte bijdragen, zo komen we samen verder.

OVERNAME VAN DE PALA THEMABRIEF mag, mét bronvermelding én verwijzing naar het forum van www.stichtingglobalsociety.org – wij vernemen dat graag via info@stichtingglobalsociety.org

BOEK VOOR AMPER 10 €

Is de gedrukte versie van het boek 'Ik wil niet sterven aan de XXste eeuw. Over leven in de 21ste eeuw' nog te koop? wordt wel eens gevraagd.

Ja dus, dat boek van 238 pagina's (uitgave 2001) kan besteld worden aan de uitzonderlijke prijs van 10 € op volgend adres :

Stichting Global Society vzw, Van Elewyckstraat 35, 1050 Brussel

of mail uw bestelling naar info@stichtingglobalsociety.org

of telefonisch via 02/640.19.98

WIE LAAT DE ZEPPELINS VLIEGEN?

Wie de eerste themabrief miste – met als titel 'wie laat de zeppelins vliegen?' – kan die vanzelfsprekend nog lezen op de infopagina van onze website

www.stichtingglobalsociety.org

En ook reageren kan nog altijd op het

[forum](#) van www.stichtingglobalsociety.org, onder het discussiethema 'Hoe bewaren we de aarde?'.

WERK MEE AAN EEN LEEFBARE WERELD

Ben je tevreden over PALA ? Mail hem dan door naar vrienden en kennissen.

Wil je geen enkele PALA missen, om gratis in te schrijven, [klik hier](#)

BOUW MEE AAN EEN LEEFBARE WERELD

Zie je onze initiatieven zoals de PALA themabrief en deze website wel zitten?

We willen graag nog meer doen. Geef ons een tweede adem, naar eigen vermogen.

Uw steun is welkom op Triodos-rekeningnummer 523-0801198-53

met vermelding "steun Stichting Global Society"

EN VOORAL - DENK MEE OVER EEN LEEFBARE WERELD

jouw bijdragen zijn welkom op het [forum](#)

Om verwijderd te worden van onze lijst, klik [hier](#)

Om deze email zonder HTML opmaak te ontvangen vanaf nu, klik [hier](#)